BYG DIT PERFEKTE SAMFUND

Fra værdier til ideologi, parti og kompromis

DEN STORE MODEL · FRA IDÉ TIL SAMFUND

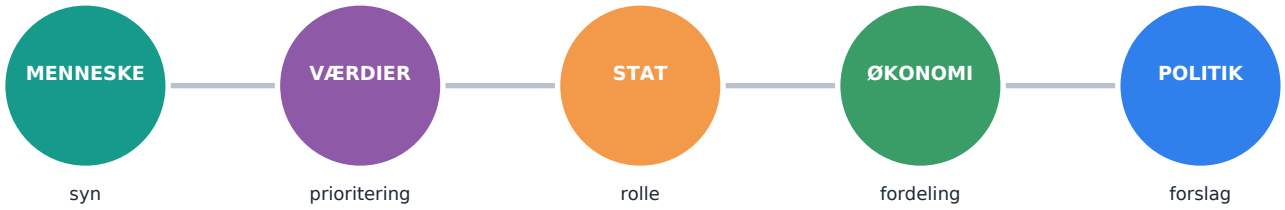

En politisk ideologi hænger sammen: synet på mennesket påvirker værdierne, og værdierne påvirker synet på stat, økonomi og konkrete løsninger.

Din mission

I skal udvikle en sammenhængende ideologi og et fiktivt parti. I skal kunne forklare jeres valg - og vise, hvilke dilemmaer og kompromiser jeres samfund skaber.

Du skal bruge

liberalisme · socialisme · konservatisme · socialliberalisme · frihed · lighed · fællesskab · ansvar · omfordeling · værdipolitik

START · HVAD ER DET GODE SAMFUND?

Skriv tre ting, et godt samfund absolut skal sikre. Rangér dem 1-3. Sammenlign med en makker: Hvad prioriterer I forskelligt?

© 2026 Viniko · Distribueres af SkoleABC.dk · Må kopieres til egen undervisning · Ikke til videresalg, offentlig deling eller genudgivelse uden tilladelse

Trin 1 · Vælg jeres værdier

Et parti kan ikke love alt til alle. Start derfor med værdierne - før I skriver politiske forslag.

FORDEL 100 VÆRDIPOINT

FRIHED
_____ point

LIGHED
_____ point

FÆLLESSKAB
_____ point

ANSVAR
_____ point

TRYGHED
_____ point

TRADITION
_____ point

Regel: Summen skal være præcis 100. I skal kunne forklare, hvorfor jeres to højest prioriterede værdier vejer mere end de øvrige.

Menneskesyn

Er mennesket først og fremmest selvstændigt og ansvarligt? Formes vi især af sociale vilkår? Har vi brug for stærke fællesskaber og institutioner?

Forandring

Skal samfundet forandres hurtigt, hvis noget er uretfærdigt - eller gradvist, så institutioner og erfaringer ikke går tabt?

IDEOLOGISK DNA

Skriv én grundsætning på højst 20 ord, som hele jeres ideologi skal kunne genkendes i.

© 2026 Viniko · Distribueres af SkoleABC.dk · Må kopieres til egen undervisning · Ikke til videresalg, offentlig deling eller genudgivelse uden tilladelse

Trin 2 · Design staten og økonomien

Nu skal værdierne omsættes til institutioner. Der findes ikke ét facit - men jeres valg skal hænge sammen.

Flyt markøren med blyant. Markøren er ikke et facit - den viser jeres gruppes valg.

TRE BESLUTNINGER I SKAL TAGE

1. Hvilke opgaver skal staten altid løse?

2. Hvilke beslutninger skal primært ligge hos borgeren, familien, civilsamfundet eller markedet?

3. Hvordan vil I håndtere ulighed uden at opgive jeres vigtigste værdi?

REALITETSTJEK

Sammenlign jeres valg med modul 2-5. Hvilke ideologiske traditioner minder jeres model om? Skriv mindst to ligheder og én tydelig forskel.

© 2026 Viniko · Distribueres af SkoleABC.dk · Må kopieres til egen undervisning · Ikke til videresalg, offentlig deling eller genudgivelse uden tilladelse

Trin 3 · Skriv jeres partiprogram

Et partiprogram beskriver hovedlinjerne i et partis politik. Jeres program skal forbinde værdier med konkrete mål og midler.

SKAT & VELFÆRD

Mål:

Forslag:

SKOLE & UDDANNELSE

Mål:

Forslag:

KLIMA

Mål:

Forslag:

RET & TRYGHED

Mål:

Forslag:

ARBEJDE & ERHVERV

Mål:

Forslag:

KULTUR & FÆLLESSKAB

Mål:

Forslag:

KONSISTENSTEST

Vælg tre af jeres forslag. Kan I forklare hvert forslag med jeres værdier og menneskesyn? Hvis ikke, skal enten forslaget eller ideologien justeres.

© 2026 Viniko · Distribueres af SkoleABC.dk · Må kopieres til egen undervisning · Ikke til videresalg, offentlig deling eller genudgivelse uden tilladelse

Trin 4 · Mød virkeligheden

Demokratisk politik handler også om argumentation, uenighed og kompromis. Ingen gruppe får nødvendigvis hele sit program gennemført.

FORHANDLINGSSPIL · I HAR 15 MINUTTER

1. Hver gruppe vælger én mærkesag, der ikke må opgives.
2. Byt program med en anden gruppe og find én fælles sag.
3. Lav et kompromis, hvor begge grupper giver noget.
4. Skriv præcist, hvad I opgiver - og hvad I får til gengæld.

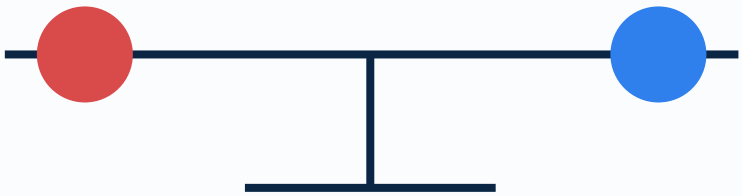

KOMPROMIS

Stærkt argument

Forklar jeres forslag med en værdi, en konsekvens og et eksempel. Angrib argumentet - ikke personen.

Stærkt modargument

Gengiv først modpartens syn så fair, at de kan genkende det. Forklar derefter jeres uenighed.

REFLEKSION

Gjorde kompromiset jeres ideologi svagere - eller gjorde det jeres politik mere gennemførlig? Begrund uden at kåre en “rigtig” løsning.

© 2026 Viniko · Distribueres af SkoleABC.dk · Må kopieres til egen undervisning · Ikke til videresalg, offentlig deling eller genudgivelse uden tilladelse

Finale · Præsenter jeres samfund

Afslut forløbet med en faglig pitch. Klassen skal forstå jeres ideologi - ikke overtales til at støtte den.

3-MINUTTERS PITCH

- ☐ 1. Hvad hedder jeres ideologi og parti?
- ☐ 2. Hvilke tre værdier er vigtigst?
- ☐ 3. Hvilken rolle har staten, markedet og fællesskabet?
- ☐ 4. Præsenter to konkrete mærkesager.
- ☐ 5. Hvilket dilemma eller svagt punkt ser I selv i jeres model?

FAGLIG FEEDBACK · 0-2 POINT PR. FELT

SAMMENHÆNG	Passer værdier, menneskesyn og forslag sammen?	0 1 2
FAGBEGREBER	Bruges ideologiske begreber præcist?	0 1 2
ARGUMENTATION	Begrundes valg og konsekvenser?	0 1 2
NUANCER	Kan gruppen se dilemmaer og modargumenter?	0 1 2

EXIT-TICKET · HELE FORLØBET

En ideologi hjælper os med at...

Den største forskel mellem ideologierne er...

Et politisk kompromis betyder...

Et spørgsmål jeg stadig har er...

© 2026 Viniko · Distribueres af SkoleABC.dk · Må kopieres til egen undervisning · Ikke til videresalg, offentlig deling eller genudgivelse uden tilladelse